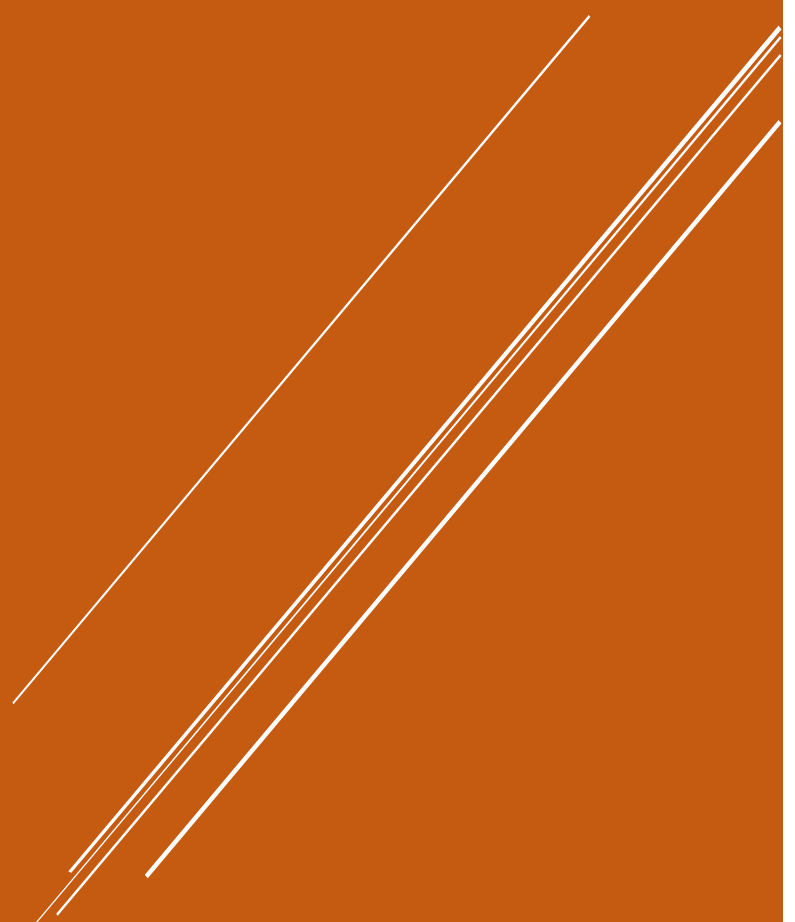

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 รายงานการตรวจสอบงบการเงินโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขที่ 4301 บริษัท ดีลรอยท์ ทัช โธมัทสு ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด ได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (“กลุ่มบริษัท”) และงบการเงินเฉพาะกิจการของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และงบกำไรขาดทุนรวมและเฉพาะกิจการ งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวมและเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

โดยผู้สอบบัญชีเห็นว่า งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.2 ตารางสรุปงบการเงิน

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงินรวม สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	2560		2559		2558	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,960,770,857	7.56	2,683,685,053	8.17	3,401,140,969	10.12
เงินลงทุนชั่วคราว	3,407,069,423	13.13	3,537,888,499	10.77	1,645,152,691	4.90
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,666,859,482	6.43	2,427,969,689	7.39	2,417,498,479	7.20
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	90,824,861	0.35	124,368,293	0.38	82,402,936	0.25
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่การร่วมค้า	-	-	18,185,988	0.06	168,520,658	0.50
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	244,591,079	0.94	-	-	-	-
สินค้าคงเหลือ	124,813,587	0.48	323,878,790	0.99	229,799,487	0.68
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	93,203,229	0.36	11,373,239	0.03	60,603,544	0.18
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	1,837,189,239	7.08	-	-	-	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	9,425,321,757	36.34	9,127,349,551	27.79	8,005,118,764	23.83
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,712,137,550	6.60	2,145,946,584	6.53	2,161,864,194	6.44
เงินลงทุนในการร่วมค้า	1,356,700,860	5.23	1,417,200,767	4.32	1,210,350,988	3.60
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	7,859,316,266	30.30	9,347,159,923	28.46	9,031,833,653	26.89
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	3,986,568,906	15.37	9,204,747,659	28.03	11,227,186,999	33.42
ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	15,632,576	0.06	17,650,218	0.05	19,652,871	0.06
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	427,047,889	1.65	710,771,623	2.16	829,134,657	2.47
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	775,824,882	2.99	310,411,352	0.95	240,035,956	0.71
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	380,643,468	1.47	558,527,020	1.70	866,580,447	2.58
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	16,513,872,397	63.66	23,712,415,146	72.21	25,586,639,765	76.17
รวมสินทรัพย์	25,939,194,154	100.00	32,839,764,697	100.00	33,591,758,529	100.00
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	230,000,000	0.70	1,650,520,587	4.91
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	866,662,159	3.34	1,417,118,257	4.32	1,318,321,088	3.92
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	829,729	0.00	49,369	0.00	224,004	0.00
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	421,788,460	1.63	728,871,183	2.22	69,063,419	0.21
เงินรับล่วงหน้าค่าบริการจากลูกค้า	218,392,223	0.84	805,729,858	2.45	733,956,359	2.18
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	263,344,848	1.02	316,222,960	0.96	333,401,729	0.99
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	7,225,864	0.03	32,836,808	0.10	161,902,384	0.48
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	95,844,393	0.37	81,346,770	0.25	112,541,535	0.34

(หน่วย : บาท)

งบแสดงฐานะการเงินรวม	2560		2559		2558	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
หนี้สินที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	1,055,257,237	4.07	-	-	-	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,929,344,913	11.29	3,612,175,205	11.00	4,379,931,105	13.04
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	7,024,628,257	27.08	9,265,989,310	28.22	10,030,358,222	29.86
เจ้าหนี้ - อาคารและอุปกรณ์ระยะยาว	226,645,680	0.87	248,417,250	0.76	250,151,220	0.74
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	175,939,941	0.68	429,770,347	1.31	404,259,941	1.20
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	302,925,926	1.17	362,240,425	1.10	416,277,287	1.24
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	7,730,139,804	29.80	10,306,417,332	31.38	11,101,046,670	33.05
รวมหนี้สิน	10,659,484,717	41.09	13,918,592,537	42.38	15,480,977,775	46.09
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	5,499,884,200	21.20	5,499,884,200	16.75	5,494,512,700	16.36
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	5,480,333,200	21.13	5,479,969,700	16.69	5,479,687,700	16.31
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	4,324,626,137	16.67	4,305,387,362	13.11	4,301,989,672	12.81
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
ทุนสำรองตามกฎหมาย	549,988,420	2.12	549,988,420	1.67	549,451,270	1.64
ยังไม่ได้จัดสรร	4,201,676,132	16.20	7,614,333,524	23.19	6,715,451,453	19.99
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	265,469,175	1.02	559,927,100	1.71	637,244,902	1.90
รวมส่วนของบริษัทใหญ่	14,822,093,064	57.14	18,509,606,106	56.36	17,683,824,997	52.64
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	457,616,373	1.76	411,566,054	1.25	426,955,757	1.27
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	15,279,709,437	58.91	18,921,172,160	57.62	18,110,780,754	53.91
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	25,939,194,154	100.00	32,839,764,697	100.00	33,591,758,529	100.00

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุนรวมสำหรับปี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกำไรขาดทุนรวม	2560*		2559 (ปรับปรุงใหม่)*		2558*	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
รายได้						
รายได้จากการขายและการให้บริการ	6,688,843,268	92.54	8,641,553,129	96.22	12,453,089,955	96.22
รายได้ค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	186,400	0.00	105,000	0.00	543,915	0.00
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	152,243,504	2.11	151,970,327	1.69	-	-
รายได้อื่น	387,141,296	5.36	187,578,884	2.09	489,105,936	3.78
รวมรายได้	7,228,414,468	100.00	8,981,207,340	100.00	12,942,739,806	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายและต้นทุนการให้บริการ	4,312,036,220	59.65	4,511,442,164	50.23	6,287,173,476	48.58
ต้นทุนค่าก่อสร้างภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	186,400	0.00	105,000	0.00	543,915	0.00
ต้นทุนค่าอนุญาตให้ดำเนินการ	978,521,346	13.54	1,057,053,328	11.77	1,066,618,826	8.24
ค่าใช้จ่ายในการขาย	105,906,051	1.47	195,014,783	2.17	338,451,733	2.61
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,515,011,381	20.96	1,227,922,658	13.67	1,676,992,895	12.96
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	3,308,681,047	45.77	-	-	-	-
ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร	63,129,812	0.87	88,155,149	0.98	102,593,824	0.79
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิ	-	-	-	-	595,024,208	4.60
ต้นทุนทางการเงิน	382,429,405	5.29	337,557,961	3.76	306,037,479	2.36
รวมค่าใช้จ่าย	10,665,901,662	147.56	7,417,251,043	82.59	10,373,436,356	80.14
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยและการร่วมค้า	196,184,926	2.71	198,469,354	2.21	193,659,781	1.49
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	(3,241,302,268)	(44.84)	1,762,425,651	19.62	2,762,963,231	21.35
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	454,566,970	6.29	(270,253,103)	(3.01)	(458,280,748)	(3.54)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปีจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	(2,786,735,298)	(38.55)	1,492,172,548	16.61	2,304,682,483	17.81
การดำเนินงานที่ยกเลิก						
กำไรสำหรับปีจากการดำเนินงานที่ยกเลิกสุทธิจากภาษี	325,660,831	4.51	291,088,913	3.24	-	-
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(2,461,074,467)	(34.05)	1,783,261,461	19.86	2,304,682,483	17.81
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(2,649,777,292)	(36.66)	1,611,773,136	17.95	2,122,147,081	16.40
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ						
การดำเนินงานต่อเนื่อง	-	-	(430)	-0.00	182,535,402	1.41
การดำเนินงานที่ยกเลิก	188,702,825	2.61	171,488,755	1.91	-	-
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(2,461,074,467)	(34.05)	1,783,261,461	19.86	2,304,682,483	17.81
กำไรต่อหุ้น (บาท)	(2.42)		1.47		1.94	

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และการขายหุ้นของ ซีเอสแอล ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วในเดือนมกราคม 2561 โดยบริษัทได้ทำการปรับปรุงงบการเงินสำหรับปี 2559 ใหม่ ให้สอดคล้องกับปี 2560 อย่างไรก็ตาม งบการเงินสำหรับปี 2558 ยังคงนำเสนอการบันทึกบัญชีเงินลงทุนใน ซีเอสแอล ในรูปแบบของบริษัทย่อย

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นรวม สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกำไรขาดทุนรวมและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	2560*		2559 (ปรับปรุงใหม่)*		2558*	
	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%	จำนวนเงิน	%
กำไรสำหรับปี	(2,461,074,467)	(34.05)	1,783,261,461	19.86	2,304,682,483	17.81
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุน						
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	15,874,884	0.22	-	-	(19,743,251)	(0.15)
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(2,674,819)	(0.04)	-	-	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	-	-	-	-	(157,897,336)	(1.22)
	13,200,065	0.18	-	-	(177,640,587)	(1.37)
รายการที่อาจถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุน						
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าหน่วยงานในต่างประเทศ	(288,274,898)	(3.99)	(74,763,946)	(0.83)	334,925,885	2.59
ขาดทุนที่ยังไม่รับรู้จากการเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในบริษัทย่อย	(17)	(0.00)	-	-	(216)	(0.00)
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของเงินลงทุนเพื่อขาย	(1,564,964)	(0.02)	11,257,263	0.13	(335,334,101)	(2.59)
ส่วนที่โอนไปกำไรหรือขาดทุน						
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมสุทธิของเงินลงทุนเพื่อขาย	5,996,514	0.08	(18,361,763)	(0.20)	(458,294,533)	(3.54)
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(886,310)	(0.01)	266,680	0.00	-	-
	(284,729,675)	(3.94)	(81,601,766)	(0.91)	(458,702,965)	(3.54)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี	(271,529,610)	(3.76)	(81,601,766)	(0.91)	(636,343,552)	(4.92)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(2,732,604,077)	(37.80)	1,701,659,695	18.95	1,668,338,931	12.89
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	(2,930,196,979)	(40.54)	1,530,171,800	17.04	1,500,883,965	11.60
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	197,592,902	2.73	171,487,895	1.91	167,454,966	1.29
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	(2,732,604,077)	(37.80)	1,701,659,695	18.95	1,668,338,931	12.89

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และการขายหุ้นของ ซีเอสแอล ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วในเดือนมกราคม 2561 โดยบริษัทได้ทำการปรับปรุงงบการเงินสำหรับปี 2559 ใหม่ ให้สอดคล้องกับปี 2560 อย่างไรก็ตาม งบการเงินสำหรับปี 2558 ยังคงนำเสนอการบันทึกบัญชีเงินลงทุนใน ซีเอสแอล ในรูปแบบของบริษัทย่อย

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)
งบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	2560	2559	2558
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรสำหรับปี	(2,461,074,467)	1,783,261,461	2,304,682,483
รายการปรับปรุง :			
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	910,015,082	773,279,858	618,756,522
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	2,022,365,154	2,022,544,340	2,022,697,586
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	2,017,642	2,002,650	25,038,947
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	125,264,936	127,039,726	135,551,462
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	3,308,681,047	-	(42,202,254)
รายได้จากการลงทุน	(159,053,634)	(130,344,693)	(413,554,874)
การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	9,874,025	7,963,654	7,938,554
ต้นทุนทางการเงิน	400,807,998	358,781,093	306,037,479
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	(297,171,291)	(125,457,532)	269,756,156
ค่าตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายในการจัดหาเงินกู้ยืม	1,065,891	1,065,891	1,065,891
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	494,032,966	138,114,229	61,686,173
(กลับรายการ) ค่าเผื่อสินค้าเสื่อมสภาพ	12,931,779	15,749,802	(49,956,287)
กำไรจากการจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	(4,798,459)	(10,132,316)	(3,464,432)
การตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	1,691,518	566,630	25,864,490
การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	950,001	523,335	5,265,187
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า	(196,184,926)	(198,469,354)	(193,659,781)
ภาษีเงินได้	(383,352,970)	347,609,167	458,280,748
อื่นๆ	-	23,289,922	-
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน :	3,788,062,292	5,137,387,863	5,539,784,050
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(234,633,428)	(121,871,376)	(507,531,468)
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	33,311,762	(41,810,316)	(11,060,619)
สินค้าคงเหลือ	147,918,136	(109,830,084)	73,667,168
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(27,229,677)	25,275,538	(5,380,731)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	132,322,907	278,195,231	(16,304,734)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(112,096,459)	82,639,729	(80,372,259)
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	780,360	(174,635)	(231,187)
เงินรับล่วงหน้าจากลูกค้า	(465,788,925)	71,773,499	(49,458,190)
ผลประโยชน์ตอบแทนค้างจ่าย	(52,878,113)	(17,178,769)	47,702,801
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	21,961,645	(26,138,244)	27,554,216
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(17,929,002)	(42,365,234)	1,668,716

(หน่วย : บาท)

งบกระแสเงินสดรวม	2560	2559	2558
	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน จ่ายภาษีเงินได้	143,402 (234,177,100)	11,642,956 (536,516,788)	29,638,859 (321,032,123)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	2,979,767,800	4,711,029,370	4,728,644,499
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
รับดอกเบี้ย	161,005,365	135,818,555	73,346,642
รับเงินปันผล	-	-	-
เงินลงทุนชั่วคราว	98,250,625	(1,911,097,571)	(364,637,489)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออาคารและอุปกรณ์	(303,764,408)	(1,075,377,355)	(1,247,044,720)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	7,783,701	15,712,680	5,249,401
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่การร่วมค้า	18,185,988	150,199,775	137,214,949
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	(1,972,424,724)
เงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายรอดับบัญชี	-	-	-
เงินสดจ่ายสำหรับซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(27,857,560)	(9,268,896)	(9,539,366)
เงินจ่ายสุทธิเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(46,396,289)	(2,694,012,812)	(3,377,835,307)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
จ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท	(918,734,829)	(856,999,270)	(850,125,380)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืม	480,000,000	2,433,672,383	5,119,539,774
ชำระคืนเงินกู้ยืม	(2,496,861,589)	(3,926,269,284)	(4,695,327,326)
ชำระคืนทุนให้กับผู้ถือหุ้นจากการเลิกกิจการของบริษัทย่อย	-	(41,921,918)	-
จ่ายดอกเบี้ย	(391,157,693)	(342,963,191)	(290,293,793)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(3,326,754,111)	(2,734,481,280)	(716,206,725)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)-สุทธิ	(393,382,600)	(717,464,722)	634,602,467
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	2,683,685,053	3,401,140,969	2,769,147,544
ผลกระทบจากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย	(329,573,477)	-	-
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศคงเหลือสิ้นงวด	41,881	8,806	(2,609,042)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	1,960,770,857	2,683,685,053	3,401,140,969

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

อัตราส่วนทางการเงิน

งบการเงินรวม	2560*	2559* (ปรับปรุงใหม่)	2558*
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	3.22	2.53	1.83
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	2.35	2.34	1.65
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.91	1.18	1.13
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	3.79	4.13	6.67
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	95	87	54
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	6.53	5.24	6.44
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	55	69	56
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	8.65	7.34	9.77
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	42	49	37
Cash Cycle (วัน)	109	107	73
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	20.90	35.56	40.95
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	(53.74)	18.08	23.94
อัตรากำไรอื่น (%)	9.91	5.86	5.20
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (%)	(82.90)	301.61	158.61
อัตรากำไรสุทธิ (%)	(39.61)	18.65	17.04
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	(15.90)	8.91	12.28
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	(9.02)	4.85	6.48
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	2.70	23.38	23.53
อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.25	0.28	0.40
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)			
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.49	0.54	0.65
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.70	0.74	0.85
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	7.48	15.10	17.95
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า) (Cash Basis)	0.80	0.80	0.54
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	0.00	47.60	33.57
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	13.52	16.89	16.14
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (บาท)	(2.42)	1.47	1.94
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	0.00	0.70	0.65
อัตราการเติบโต			
สินทรัพย์รวม (%)	(21.01)	(2.24)	5.34
หนี้สินรวม (%)	(27.17)	(12.98)	5.85
รายได้จากการขายหรือบริการ (%)	(22.60)	(30.61)	4.71
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	230.41	(28.66)	(25.79)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (%)	(264.40)	(24.05)	32.56

หมายเหตุ *ในปี 2560 เงินลงทุนใน บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล) ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนใน บริษัทย่อยทางอ้อม ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำคำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส

จำกัด กับ บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และการขายหุ้นของ ซีเอสแอล ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วในเดือนมกราคม 2561 โดยบริษัทได้ทำการปรับปรุงงบการเงินสำหรับปี 2559 ใหม่ ให้สอดคล้องกับปี 2560 อย่างไรก็ตาม งบการเงินสำหรับปี 2558 ยังคงนำเสนอการบันทึกบัญชีเงินลงทุนใน ซีเอสแอล ในรูปแบบของบริษัทย่อย

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)

ในการอ่านคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ นักลงทุนควรศึกษาเอกสารประกอบ ซึ่งได้แก่ งบการเงินรวม ข้อมูลทางการเงินที่มีการปรับปรุง ตัวเลขการดำเนินงานโดยสรุปในอดีต และที่มีการปรับปรุง ควบคู่ไปกับหมายเหตุประกอบงบการเงินและข้อมูลที่น่าเสนอไว้ในเอกสารนี้

- เหตุการณ์สำคัญในปี 2560

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (บริษัท หรือ ไทยคม) ได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง “งบการเงินเฉพาะกิจการ” ซึ่งบริษัทได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีในการบันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อย การร่วมค้า และบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้วิธีราคาทุนมาเป็นวิธีส่วนได้เสีย อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่องบการเงินรวม โดยรายละเอียดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและผลกระทบ ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4

การเปลี่ยนแปลงการบันทึกเงินลงทุนในบริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล)

ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2560 บริษัทได้รับอนุมัติจากผู้ถือหุ้นในการขายหุ้นสามัญทั้งหมดที่ บริษัท ดีทีวี เซอร์วิส จำกัด (ดีทีวี) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ถืออยู่ใน ซีเอสแอล จำนวน 250,099,990 หุ้น หรือคิดเป็น 42.07% ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของซีเอสแอล ให้แก่บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (แอดบีแอลเอ็น) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (เอไอเอส) โดยวิธีการทำค้ำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข ในราคาเสนอซื้อ 7.80 บาทต่อหุ้น คิดเป็นมูลค่ารายการเท่ากับ 1,951 ล้านบาท

ณ สิ้นปี 2560 เงินลงทุนใน ซีเอสแอล ซึ่งจากเดิมเคยถูกบันทึกเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยผ่านทาง ดีทีวี ได้ถูกเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเป็นกลุ่มสินทรัพย์ที่ยกเลิกที่ถือไว้เพื่อขาย เนื่องจากเงื่อนไขในการทำค้ำเสนอซื้อแบบมีเงื่อนไข (Conditional Voluntary Tender Offer) ตามสัญญา Shares Tender Agreement ที่ลงนามระหว่าง ดีทีวี กับ แอดบีแอลเอ็น ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 และการขายหุ้นของ ซีเอสแอล ได้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วในเดือน มกราคม 2561

การด้อยค่าของสินทรัพย์ในโครงการดาวเทียม และค่าความนิยมของบริษัทย่อย

ในปี 2560 บริษัทบันทึกการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

- การด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ หรือสินทรัพย์ของดาวเทียมที่ดำเนินการภายใต้สัมปทาน มูลค่ารวม 3,196 ล้านบาท ในช่วงปี 2560 การลดลงของราคาตลาดของการให้บริการดาวเทียมจากการแข่งขันที่รุนแรง ประกอบกับการยกเลิกสัญญาของลูกค้ารายใหญ่ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ส่งผลให้รายได้ของดาวเทียมลดลงอย่างมาก นอกจากนี้ การขายบริการดาวเทียมให้แก่ลูกค้าใหม่ยังคงต่ำกว่าเป้าหมายเนื่องจากความไม่แน่นอนของโครงการดาวเทียมดวงใหม่ ๆ ส่งผลให้ลูกค้าขาดความเชื่อมั่นในความต่อเนื่องของธุรกิจ

- การด้อยค่าของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ โอโรออน แซทเทลไลท์ ซิสเต็ม พีทีวาย จำกัด (โอเอสเอส) ซึ่งเป็นบริษัทที่ไทยคมถือหุ้นทั้งหมดผ่านทาง ไอพีสตาร์ ออสเตรเลีย พีทีวาย จำกัด (ไอพีเอ) ทั้งนี้ ไอพีเอ ลงทุนใน โอเอสเอส มาตั้งแต่ปี 2557 โดยรายได้ส่วนใหญ่ของ โอเอสเอส มาจากการให้บริการ VSAT สำหรับธุรกิจเหมืองแร่ และธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในออสเตรเลียตะวันตก การชะลอตัวของเศรษฐกิจออสเตรเลียส่งผลให้การเติบโตของทั้งสองธุรกิจลดลง ซึ่งทำให้รายได้ของ โอเอสเอส ลดลงตามไปด้วย ดังนั้น บริษัทจึงบันทึกการด้อยค่าของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งหมดของ โอเอสเอส เป็นจำนวนรวม 113 ล้านบาท

การด้อยค่าของสินทรัพย์ถือเป็นรายการที่มีโชเงินสด ดังนั้นจึงมิได้มีผลกระทบต่อการบริหารเงินสดของบริษัท แม้ว่ารายการดังกล่าวส่งผลให้กำไรสุทธิของบริษัทลดลงอย่างมีนัยสำคัญ แต่จะทำให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของบริษัทลดลงประมาณปีละ 868 ล้านบาท ตั้งแต่ปี 2561 จนถึงเดือนกันยายนปี 2564 (สิ้นสุดสัมปทาน)

- ภาพรวมธุรกิจ

ธุรกิจบริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม

ในปี 2560 บริษัทยังคงใช้กลยุทธ์เพื่อสร้างความแข็งแกร่งในการเป็น “Hot Bird” หรือดาวเทียมที่ได้รับความนิยมสูงสำหรับธุรกิจดาวเทียมแบบทั่วไป ณ ตำแหน่งวงโคจร 78.5 องศาตะวันออกซึ่งเป็นดาวเทียมที่มีความนิยมสูงทั้งจากจำนวนฐานผู้ชมและจำนวนช่องรายการโทรทัศน์ สำหรับธุรกิจดาวเทียมบรอดแบนด์ บริษัทยังคงดำเนินกลยุทธ์แบ่งส่วนการตลาดอย่างชัดเจนในการเป็น Telco Backhaul สำหรับธุรกิจเอกชน การให้บริการในโครงการของรัฐบาล และการให้บริการแบบเคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างตรงจุด

ธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

ในปี 2560 บริษัทบันทึกส่วนแบ่งผลกำไรจาก ซีเอสแอล เป็นจำนวน 137 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14.5% จาก 120 ล้านบาท ในปี 2559 โดยกำไรที่เพิ่มขึ้น เป็นผลมาจากการเติบโตของธุรกิจการให้บริการศูนย์คอมพิวเตอร์ (Internet Data Center: IDC) และธุรกิจอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงตามคอนโดมิเนียม

ทั้งนี้ การขายหุ้นสามัญของ ซีเอสแอล ให้แก่ เอดับเบิลยูเอ็น ได้เสร็จสมบูรณ์แล้วในเดือนมกราคม 2561 โดยหลังจากนั้นบริษัทจะยุติการรับรู้ส่วนแบ่งผลกำไรจาก ซีเอสแอล

ธุรกิจบริการโทรศัพท์

บริษัท ลาว เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (แอลทีซี) มีผู้ใช้บริการโทรศัพท์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ณ สิ้นปี 2560 มีจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (ไม่รวม fixed wireless) ในระบบรวมทั้งสิ้น 1,547,291 ราย และยังคงมีส่วนแบ่งในตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่อันดับหนึ่ง คิดเป็น 57.0% ของตลาดรวม เพิ่มขึ้นจาก 53.7% ณ สิ้นปี 2559 โดยรายได้ยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องโดยเฉพาะรายได้จากอินเทอร์เน็ตซิม

14.1 ผลการดำเนินงานสำหรับงวด 12 เดือน สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 เปรียบเทียบกับงวด 12 เดือนสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559

ภาพรวมผลประกอบการของบริษัท

ในปี 2560 บริษัทมีรายได้จากการขายและการให้บริการรวมทั้งสิ้น 6,689 ล้านบาท ลดลง 22.6% จาก 8,642 ล้านบาท ในปี 2559 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 จากการยกเลิกสัญญาของลูกค้ารายใหญ่ ประกอบกับการลดลงของรายได้จากการให้บริการบนดาวเทียมแบบทั่วไปซึ่งเป็นไปตามภาวะอุตสาหกรรมบรอดแคสต์ในประเทศไทยที่มีแนวโน้มชะลอตัว

เป็นผลให้บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานหลังหักผลกระทบจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ ในปี 2560 จำนวน (3,594) ล้านบาท ลดลง 330.1% จาก 1,562 ล้านบาท ในปี 2559 และมีกำไร (ขาดทุน) สุทธิ เป็นจำนวน (2,650) ล้านบาท หรือคิดเป็น (2.42) บาทต่อหุ้นในปี 2560 ลดลง 264.4% จากจำนวน 1,612 ล้านบาท หรือ 1.47 บาทต่อหุ้นในปี 2559

รายได้จากการขายและการให้บริการ

รายได้จากการขายและการให้บริการรวมในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 6,689 ล้านบาท ลดลง 22.6% จาก 8,642 ล้านบาท ในปี 2559 โดยเป็นผลมาจากรายได้ที่ลดลงจากการให้บริการดาวเทียมและบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

รายได้จากการขายและการให้บริการ หน่วย: ล้านบาท	2560	2559 (ปรับปรุงใหม่)	%YoY
ดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง	6,475	8,414	-23.0%
อินเทอร์เน็ตและสื่อ*	299	310	-3.5%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(85)	(82)	3.7%
รวม	6,689	8,642	-22.6%

* ประกอบด้วยรายได้จากการขายและให้บริการโดย ดีทีวี และบริษัท แคมโบเดียน ดีทีวี เน็ตเวิร์ค จำกัด (ซีดีเอ็น)

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2560 ทั้งสิ้น 6,475 ล้านบาท ลดลง 23.0% จาก 8,414 ล้านบาท ในปี 2559 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของทั้งรายได้จากการให้บริการดาวเทียมแบบทั่วไปและดาวเทียมบรอดแบนด์

รายได้จากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง หน่วย: ล้านบาท	2560	2559 (ปรับปรุงใหม่)	%YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	3,726	4,414	-15.6%
ดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4	2,748	4,000	-31.3%
รายได้จากการบริการ	2,480	3,731	-33.5%
รายได้จากการขาย	269	269	-0.1%
รวม	6,475	8,414	-23.0%

* ประกอบด้วยดาวเทียมไทยคม 5 6 7 และ 8

- รายได้จากการให้บริการดาวเทียมแบบทั่วไปและบริการที่เกี่ยวข้อง ในปี 2560 มีจำนวน 3,726 ล้านบาท ลดลง 15.6% จาก 4,414 ล้านบาทในปี 2559 โดยรวมแล้วดาวเทียมแบบทั่วไปมีอัตราการใช้งานแบนด์วิธเพิ่มขึ้นจากลูกค้าใหม่ในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion) อย่างไรก็ตาม รายได้จากการให้บริการมีจำนวนที่ลดลงเนื่องจากราคาขายต่อหน่วยต่ำลงตามการลดลงของราคาตลาด ประกอบกับการลดลงของรายได้จากบริการเสริมต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามภาวะอุตสาหกรรมบรอดแคสต์ในประเทศไทยที่มีแนวโน้มชะลอตัว
- รายได้จากการขายและให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 ในปี 2560 มีจำนวน 2,748 ล้านบาท ลดลง 31.3% จาก 4,000 ล้านบาท ในปี 2559 เนื่องมาจากการลดลงของ
 - รายได้จากการให้บริการในประเทศออสเตรเลีย ไทย และจีน จากการสิ้นสุดสัญญาการให้บริการลูกค้ารายใหญ่ในแต่ละประเทศ ประกอบกับการลดลงของรายได้จากการให้บริการในพม่าจากการลดปริมาณการใช้งานแบนด์วิธ สุทธิกับ
 - การเพิ่มขึ้นของรายได้จากประเทศญี่ปุ่นเนื่องจากปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาขาย และการใช้แบนด์วิธที่เพิ่มขึ้นของลูกค้าอินโดนีเซียและไทยตามสัญญาปัจจุบัน

รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

บริษัทมีรายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อในปี 2560 ทั้งสิ้น 299 ล้านบาท ลดลง 3.5% จาก 310 ล้านบาท ในปี 2559 โดยมีสาเหตุหลักจากการลดลงของรายได้ของ ดีทีวี จากการให้บริการแพลตฟอร์ม D Channel และยอดขายอุปกรณ์ที่ลดลง สุทธิกับ การเพิ่มขึ้นของรายได้ของ ซีดีเอ็น จากการขายชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม

ต้นทุนขายและการให้บริการ

บริษัทมีต้นทุนขายและการให้บริการในปี 2560 ทั้งสิ้น 5,291 ล้านบาท ลดลง 5.0% จาก 5,568 ล้านบาท ในปี 2559 จากการลดลงของต้นทุนจากการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง สุทธิกับการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

ต้นทุนขายและการให้บริการ หน่วย: ล้านบาท	2560	2559 (ปรับปรุงใหม่)	%YoY
บริการดาวเทียมและเกี่ยวเนื่อง	5,129	5,419	-5.4%
บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ*	243	233	4.3%
ตัดรายการระหว่างส่วนงาน	(81)	(84)	-3.6%
รวม	5,291	5,568	-5.0%

* ประกอบด้วยต้นทุนขายและให้บริการจากโดย ดีทีวี และซีดีเอ็น

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,129 ล้านบาท ลดลง 5.4% จาก 5,419 ล้านบาท ในปี 2559 โดยมีสาเหตุมาจากการลดลงของต้นทุนการให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 สุทธิกับการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป

ต้นทุนการบริการดาวเทียมและบริการที่เกี่ยวข้อง หน่วย: ล้านบาท	2560	2559 (ปรับปรุงใหม่)	%YoY
ดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไป*	2,658	2,529	5.1%
ดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4	2,471	2,890	-14.5%
รวม	5,129	5,419	-5.4%

* ประกอบด้วยดาวเทียมไทยคม 5 6 7 และ 8

- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมไทยคมแบบทั่วไปและบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,658 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 5.1% จาก 2,529 ล้านบาทในปี 2559 โดยมีสาเหตุจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียมไทยคม 8 เช่นค่าเสื่อมราคาและค่าประกันภัยดาวเทียม
- ต้นทุนการให้บริการดาวเทียมบรอดแบนด์ไทยคม 4 และบริการที่เกี่ยวข้องในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,471 ล้านบาท ลดลง 14.5% จาก 2,890 ล้านบาท ในปี 2559 โดยมีสาเหตุหลักจาก
 - การลดลงของต้นทุนค่าธรรมเนียมซึ่งเป็นสัดส่วนของรายได้จากการใช้งานแบนด์วิธให้กับหน่วยงานของรัฐ ตามการลดลงของปริมาณการใช้งานแบนด์วิธโดยรวม
 - การลดลงของต้นทุนค่าเสื่อมราคา จากการที่มีสินทรัพย์ที่ตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วเพิ่มมากขึ้น

ต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อ

ต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 243 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 4.3% จาก 233 ล้านบาท ในปี 2559 มีสาเหตุหลักจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนของ ซีดีเอ็น ตามยอดขายที่เพิ่มขึ้น สู่สิทธิการลดลงของต้นทุนของ ดีทีวี ตามยอดขายที่ลดลง ทั้งนี้ ต้นทุนการให้บริการอินเทอร์เน็ตและสื่อโดยรวมเพิ่มขึ้น ในขณะที่รายได้ลดลง เนื่องมาจากการลดลงของอัตราค่าไถ่ขั้นต่ำของ ซีดีเอ็น เนื่องจากกิจกรรมส่งเสริมการขายในปี 2560 รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของต้นทุนแบนด์วิธ

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร (SG&A) ในปี 2560 รวมทั้งสิ้น 4,993 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 230.4% จาก 1,511 ล้านบาท ในปี 2559 มีสาเหตุหลักจากรายการสำคัญในปี 2560 ดังต่อไปนี้

- การด้อยค่าของสินทรัพย์ของดาวเทียมที่ดำเนินการภายใต้สัมปทาน จำนวน 3,196 ล้านบาท
 - การด้อยค่าของค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ โอเอสเอส จำนวน 113 ล้านบาท
 - การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกค้าบรอดแบนด์รายหนึ่ง จำนวน 352 ล้านบาท
- สุทธิกับ
- การลดลงของค่าใช้จ่ายพนักงาน และค่าใช้จ่ายทางการตลาด

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร สุทธิจากผลกระทบของการด้อยค่าของสินทรัพย์ และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับลูกค้าบรอดแบนด์รายใหญ่ มีจำนวน 1,332 ล้านบาท ลดลง 11.8% จากปีก่อนหน้า

กำไรจากการดำเนินงาน

ในปี 2560 บริษัทมีผลกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน (EBIT) จำนวน (3,594) ล้านบาท ลดลง 330.1% จาก 1,562 ล้านบาทในปี 2559 มีสาเหตุหลักจากรายได้จากการขายและการให้บริการรวมที่ลดลง ประกอบกับผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ รวมทั้งการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกค้าบรอดแบนด์รายใหญ่ และต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของดาวเทียมไทยคม 8

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 2560 บริษัทมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งสิ้น 152 ล้านบาท มีสาเหตุหลักจากกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนจากการประเมินมูลค่าใหม่ในรายการเงินกู้ยืมสำหรับโครงการดาวเทียม จากการแข็งค่าของค่าเงินบาทต่อค่าเงินเหรียญสหรัฐ

ต้นทุนทางการเงิน

บริษัทมีต้นทุนทางการเงินทั้งสิ้น 382 ล้านบาท ในปี 2560 เพิ่มขึ้น 13.3% จาก 338 ล้านบาท ในปี 2559 มีสาเหตุหลักจาก

- การเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยจ่ายในโครงการดาวเทียมไทยคม 8 สู่ทิกกับ
- การลดลงของดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งบริษัทชำระคืนแล้วทั้งหมดในปี 2559
- การลดลงของดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมระยะยาว เนื่องจากมีการชำระคืนตามกำหนดเวลา ประกอบกับการชำระก่อนกำหนดเป็นจำนวนเงิน 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2560

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้า

ในปี 2560 บริษัทมีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในการร่วมค้าในธุรกิจโทรทัศน์ทั้งสิ้น 196 ล้านบาท ลดลง 1.2% จาก 198 ล้านบาท ในปี 2559 มีสาเหตุหลักจาก

- ค่าภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของเงินปันผลที่ได้รับจากแอลทีซีในปี 2560 ที่เพิ่มขึ้นตามเงินปันผลเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา สู่ทิกกับ
- ผลกำไรจากการดำเนินงานของแอลทีซีที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากรายได้จากอินเทอร์เน็ตซิม

กำไรสุทธิ

บริษัทมีกำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่สำหรับปี 2560 จำนวนทั้งสิ้น (2,650) ล้านบาท ลดลง 264.4% จาก 1,612 ล้านบาท ในปี 2559 โดยกำไรที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเป็นผลจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการดาวเทียม ประกอบกับผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ รวมทั้งการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกค้าบรอดแบนด์รายใหญ่ และต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของดาวเทียมไทยคม

14.2. ฐานะการเงิน

1. สินทรัพย์

ส่วนประกอบของสินทรัพย์และคุณภาพของสินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีสินทรัพย์รวม 25,939 ล้านบาท ลดลง 21.0% จาก 32,840 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 มีสาเหตุหลักมาจาก

- การด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ และค่าความนิยมและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ โอเอสเอส
- การลดลงของเงินสด รายการเทียบเท่าเงินสด และเงินลงทุนชั่วคราว จากการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวก่อนกำหนด และการจ่ายเงินปันผล สุทธิกับผลกำไรจากการดำเนินงาน
- ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการในปี 2560
- การลดลงของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น โดยมีสาเหตุหลักมาจากการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกค้าบรอดแบนด์รายหนึ่ง

ส่วนประกอบหลักของสินทรัพย์

สินทรัพย์ หน่วย: ล้านบาท	31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2559	
	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์รวม	จำนวน (ล้านบาท)	ร้อยละของ สินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	9,425	36.3%	9,127	27.8%
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	7,859	30.3%	9,437	28.5%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	3,987	15.4%	9,205	28.0%

ลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าและรายได้ค้างรับ-สุทธิ (ไม่รวมลูกหนี้อื่น) จำนวน 1,519 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 5.9% ของสินทรัพย์รวม ซึ่งประกอบด้วย ลูกหนี้บุคคลภายนอกและลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีสัดส่วนของยอดลูกหนี้ 95% และ 5% ตามลำดับ และระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสำหรับปี 2560 เท่ากับ 95 วัน เพิ่มขึ้นจาก 87 วันสำหรับปี 2559 ทั้งนี้ บริษัทมีการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 754 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน 42.8% ของลูกหนี้การค้า เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2559 ซึ่งมีจำนวน 352 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน 19.4% โดยสาเหตุหลักมาจากการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกค้าบรอดแบนด์รายหนึ่ง

ในส่วน of ลูกหนี้การค้า บริษัทมีการสอบทานความสามารถในการเก็บเงินของฝ่ายตามหนี้อย่างสม่ำเสมอ บริษัทเชื่อมั่นว่าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของบริษัท ซึ่งบันทึกจากการวิเคราะห์ลูกหนี้แต่ละรายนั้นเพียงพอต่อหนี้สงสัยจะสูญ หลังจากการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว ฝ่ายกฎหมายของบริษัทจะเริ่มกระบวนการทางกฎหมายในการติดตามทวงหนี้ให้จนถึงที่สุดก่อนจะพิจารณาตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่เรียกเก็บไม่ได้

สินค้าคงเหลือ

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีสินค้าคงเหลือสุทธิทั้งสิ้น 125 ล้านบาท ลดลง 61.5% จากจำนวน 324 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 ส่งผลให้ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยของบริษัทคิดเป็น 55 วัน ในปี 2560 ลดลงจาก 69 วัน ในปี 2559 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่ดีขึ้น บริษัทได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ โดย ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีค่าเผื่อสินค้าล้าสมัย เป็นจำนวน 95 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 15.4% จาก 83 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559

เงินให้กู้ยืมแก่การร่วมค้าและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีการให้เงินกู้ยืมแก่การร่วมค้าและกิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นจำนวนทั้งสิ้น 1,957 ล้านบาท ลดลง 8.8% จาก 2,146 ล้านบาทในปี 2559 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการรับเงินชำระคืนจากเชน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

บริษัทมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ (PPE) ณ สิ้นปี 2560 ทั้งสิ้น 7,859 ล้านบาท ลดลง 15.9% จาก 9,347 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 มีสาเหตุหลักจากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์ในปี 2560

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ ได้แก่ สินทรัพย์ของดาวเทียมที่ดำเนินการภายใต้สัญญาสัมปทาน คือ ดาวเทียมไทยคม 4 ดาวเทียมไทยคม 5 และดาวเทียมไทยคม 6 โดย ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการจำนวน 3,987 ล้านบาท ลดลง 56.7% เมื่อเทียบกับ 9,205 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 โดยมีสาเหตุหลักจาก

- การด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ จำนวนรวม 3,196 ล้านบาท
- ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในปี 2560

2. สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุนของบริษัท

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

บริษัทมี เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน ในปี 2560 ทั้งสิ้น 2,980 ล้านบาท ลดลง 36.7% จาก 4,711 ล้านบาท ในปี 2559 มีสาเหตุหลักจากกำไรจากการดำเนินงานที่ลดลง

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีเงินกู้ยืมสุทธิทั้งสิ้น 7,446 ล้านบาท ลดลง 27.2% จาก 10,225 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 มีสาเหตุหลักจากการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวก่อนกำหนดจำนวน 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประกอบกับการชำระคืนเงินกู้ตามกำหนดและการประเมินมูลค่าใหม่ในรายการเงินกู้ยืม จากการแข็งค่าของค่าเงินบาทต่อค่าเงินเหรียญสหรัฐ โดย ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีอัตราส่วนเงินกู้ยืมที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนทุน 0.49 เท่า ลดลงจาก 0.54 เท่า และมีอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันเท่ากับ 0.80 เท่า ณ สิ้นปี 2560 ซึ่งเท่ากับ ณ สิ้นปี 2559

บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2560 ทั้งสิ้น 15,280 ล้านบาท ลดลง 19.2% จาก 18,921 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 มีสาเหตุหลักจากผลขาดทุนสุทธิ ประกอบกับการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นในปี 2560

รายจ่ายลงทุน

เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน ในปี 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น (46) ล้านบาท ส่วนใหญ่มาเป็นผลจากการลงทุนในสินทรัพย์ สุทธิกับดกเบี้ยรับ

ความเสี่ยงพหุของสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน 3.22 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 2.53 เท่า ณ สิ้นปี 2559 มีสาเหตุหลักจาก

- การบันทึกรายการสินทรัพย์หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขาย สำหรับเงินลงทุนใน ซีเอสแอล ณ สิ้นปี 2560 เป็นจำนวน 1,837 ล้านบาท
- การลดลงของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ครบกำหนดชำระใน 1 ปี จากการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวก่อนกำหนดในปี 2560

บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท รวมทั้งจัดหางบการเงินสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคารต่าง ๆ เพื่อสำรองในกรณีที่มีความจำเป็นและเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสด

ความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุน

ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งสิ้น 7,446 ล้านบาท ประกอบด้วย หนี้กู้ยืมที่อัตราดอกเบี้ยคงที่ทั้งสิ้น 4,541 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 4.48% ต่อปี และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ซึ่งใช้สำหรับการลงทุนในโครงการดาวเทียม เป็นจำนวน 2,905 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.70% ต่อปี

นอกจากนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีวงเงินกู้ยืมที่ยังไม่ได้ใช้จากธนาคารในประเทศและต่างประเทศ เป็นจำนวน 4,583 ล้านบาท และ 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

เหตุการณ์ที่สำคัญภายหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2560

- ดีทีวี ขายหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถืออยู่ใน ซีเอสแอล ให้แก่บริษัท เอดับเบิลยูเอ็น ในราคาเสนอซื้อ 7.80 บาทต่อหุ้น คิดเป็นมูลค่า 1,951 ล้านบาท ซึ่ง ดีทีวี ได้รับชำระจำนวนเงินดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2561
- เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท มีมติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวดตั้งแต่วันที่ 1 – 31 มกราคม 2561 ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 1.36 บาท คิดเป็นเงินปันผลประมาณ 1,491 ล้านบาท โดยบริษัทจะนำเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2561 ของบริษัทพิจารณาอนุมัติต่อไป

14.3 ปัจจัยหรือเหตุการณ์ที่จะมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

ความเสี่ยงจากการที่รายได้หลักของบริษัทขึ้นอยู่กับบริการแก่ลูกค้าหลักเพียงน้อยราย

รายได้หลักของบริษัทขึ้นอยู่กับบริการแก่ลูกค้าหลักเพียงน้อยรายซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการสื่อสารโทรคมนาคมและการสื่อสารโทรทัศน์ หากลูกค้าหลักรายใดรายหนึ่งประสบปัญหาด้านการเงิน หรือได้รับการติดต่อจากผู้ประกอบการดาวเทียมรายอื่น ลูกค้าหลักรายดังกล่าวอาจยกเลิกสัญญา หรือไม่ต่อสัญญากับบริษัท ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อผลประกอบการของบริษัท เนื่องจากบริษัทต้องใช้เวลาในการหาลูกค้ารายใหม่มาทดแทน อย่างไรก็ตาม

ที่ผ่านมาลูกค้าหลักของบริษัทได้ชำระค่าบริการอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะลูกค้าด้านการสื่อสารโทรทัศน์ เนื่องมาจากลูกค้ามีความจำเป็นต้องใช้บริการช่องสัญญาณดาวเทียมเพื่อออกอากาศรายการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การเปลี่ยนไปใช้ดาวเทียมดวงอื่นจะทำให้มีต้นทุนและความยุ่งยากในการปรับเปลี่ยนแนวรับของจานดาวเทียม ซึ่งเป็นข้อจำกัดประการสำคัญ หากลูกค้าจะเปลี่ยนไปใช้ดาวเทียมของผู้ให้บริการรายอื่น เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงดังกล่าว บริษัทได้ลงนามในสัญญาให้บริการระยะยาวกับลูกค้าหลัก โดยเน้นคุณภาพการให้บริการที่ดี รวมทั้งการนำเสนอรูปแบบบริการทางเทคนิคและทางธุรกิจที่มีความยืดหยุ่นสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพื่อช่วยให้ธุรกิจของลูกค้าเติบโต นอกจากนี้ บริษัทได้รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความพึงพอใจและความร่วมมืออันดีระหว่างกัน และได้ทำรายงานประเมินสุขภาพของลูกค้าหลักอย่างสม่ำเสมอ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีการดำเนินธุรกิจให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ บริษัทจึงมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากการมีรายรับ รายจ่าย รวมถึงการกู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่องบการเงินและกระแสเงินสดของบริษัท

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเกิดจากการที่บริษัททำธุรกรรมเกี่ยวกับสกุลเงินตราต่างประเทศที่อาจก่อให้เกิดผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งรวมถึงการใช้หนี้พันธบัตรทางการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจโลก
2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเงินการคลังทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายในการบริหารและป้องกันความเสี่ยง โดยจะพิจารณาจากฐานะสุทธิของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ กล่าวคือบริหารโครงสร้างรายได้และค่าใช้จ่ายให้มีความสมดุลกัน ในกรณีที่เกิดความไม่สมดุล บริษัทอาจใช้วิธีการป้องกันความเสี่ยงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward หรือ Forward Contract) การทำสัญญาสิทธิในการซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศในอนาคต (Options) การทำสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า (Cross Currency and Interest rate Swap) และการบัญชีเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Hedge Accounting) รวมถึงการชำระคืนเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศในกรณีที่บริษัทมีสภาพคล่องที่เพียงพอ เป็นต้น